

Plata dobânzilor. Lazea (BNR): "E o imposibilitate matematică"

Economistul șef al Băncii Naționale a României (BNR), Valentin Lazea, a vorbit despre plata dobânzilor în cazul creditelor, subliniind că nu există variantă în care, în fiecare lună, plata dobânzii să fie egală cu principalul.

"Nu există decât două modalități de eșalonare a plăților într-un contract de credit. O modalitate este cu rate lunare descrescătoare, atunci când venitul debitorului permite acest lucru. **E ca un triumghi cu vârful în jos și cu baza sus**", a precizat Valentin Lazea, la conferința de specialitate, referindu-se la decizia Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor (ANPC) de a sancționa, în mai, 11 bănci de pe piața locală cu 550.000 de lei pentru practici comerciale înșelătoare cu privire la modul de calcul al ratelor.

Oficialul BNR a precizat că, în această situație, în primele luni se plătește mai mult, dar creditul durează mai puțin și e mai ieftin. În orice caz, a subliniat Valentin Lazea, persoana care a contractat creditul trebuie să își permită ca, în primii ani, reprezentând baza mare a triumghiului, să dispună de bani ca să poată achita.

Nu există o astfel de variantă

În ceea ce privește a doua variantă, ea vizează rate lunare egale. "Imaginați-va un dreptunghi în care lună de lună plătești aceeași sumă, dar dezavantajul este că se întinde mai mult în timp și la sfârșitul creditului va costa mai mult, deoarece durează mai mult ș.a.m.d. (...) Și aici caracteristica principală este că dobânda la început reprezintă grosul în fiecare lună și în fiecare an. În prima jumătate a rambursării creditului dobânda e mai mare pentru că dobânda se calculează la soldul rămas de rambursat, la cât principal mai e de rambursat: ai mult de rambursat principal, dobânda e mare, ai rămas cu puțin principal de rambursat, dobânda scade, deci o relație de directă proporționalitate între dobândă și cât a mai rămas de rambursat. **Ca atare, nu există vreo variantă în care, în fiecare lună, plata dobânzii să fie egală cu principalul. E o imposibilitate matematică**", a explicat Valentin Lazea.

Perioade de suișuri și de coborâșuri

"Ce am spus până acum este simplu, clar ca lumina zilei, dar pentru credite cu dobânda fixă, pentru că la creditele cu dobânda fixă dobânda e aia care s-a stabilit la început, deci știi că nu ți se schimbă suma, **indiferent dacă vorbim de varianta dreptunghi sau varianta triumghi cu vârful în jos pe când, dacă iei credit cu dobândă variabilă, poți să ai surpriza și de fapt nu e o surpriză, e o certitudine, că în anumite perioade dobânda va crește, după cum și inflația va crește, în alte perioade dobânda va scădea, ș.a.m.d.** Deci, tu, debitor care ți-ai asumat credit cu dobândă variabilă, trebuie să fii sigur că în 20-30 de ani, cât durează creditul tău, vei avea cel puțin două-trei perioade de suișuri și de coborâșuri ale creditului", a mai spus Lazea.

El s-a referit la faptul că, în cazul dobânzii variabile, **rata creditului poate depăși limita de 40% din veniturile disponibile**, chiar dacă la momentul contractării creditului era sub această limită.

Soluția nu este să te plângi

"Deși inițial, la momentul T0, când ai luat creditul, te încadrai ca și venituri sub limita de 40%, adică rata creditului să fie mai puțin de 40% din veniturile disponibile, plata lunară reprezenta 35% din venitul disponibil, pe măsură ce dobânda variabilă la care ai luat creditul crește și uneori chiar se dublează, poți să ajungi cu plata în venitul disponibil la 50%, la 55%, la

60%. **Atunci, soluția nu este să te plângi ce ți s-a întâmplat, ci să te duci să renegociezi cu banca contractul**", a mai spus economistul-șef al BNR.

El a explicat că pentru debitorii cu credit cu dobândă variabilă, soluția este una singură, renegocierea contractului cu banca, prevăzută de lege, și care nu este purtătoare de costuri suplimentare. **"Banca nu are voie să perceapă o penalitate dacă creditul este cu dobândă variabilă. Invers se întâmplă la dobânzile fixe. Dacă vrei tu client, să renegociezi, banca îți poate aplica o penalitate"**, a adăugat Lazea.

În ceea ce privește alegerea variantei de dobândă, Lazea susține că, psihologic vorbind, cei mulți oameni care merg pe dobândă variabilă speră "oarecum naiv, că în 30 de ani totul va fi bine și frumos și niciodată nu vor avea de făcut față la o dobândă mai mare".